

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CCXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

CONSILIVM CCXV.

AD hoc, ut statutu de emedatione danol
 ru datoru locum habeat cotra uillam, re-
 quirir, qd illius statuti qualitates sint pro-
 batae cotra ipsam uilla per eu, qui illo sta-
 tuto uult uti, arg. coru, qua habetur per Bar. & per il-
 lum textu, in l. i. s. ait prator, & in prin. ff. ne quid in-
 loco pub. lo. An. in c. i. de homici. in 6. Alex. in cōsi.
 224. uolu. 2. in 1. col. & maximè in exorbitantibus, &
 pœnalibus, ut in dictis locis, prout nos sumus, iuxta
 tex. cū ibi no. in c. 2. de consti. & per totū, C. ne uxor
 pro marito, & ne fil. pro pat. & negari non pōt, quin
 statutū respectu hominū uilla dicatur esse pœnale,
 arg. s. sequens cū ibi no. In sti. de act. cū cotra eos in li-
 tē iuretur, ut in statuto hī: Sed statutū præsūponit
 hāc qualitatem, qd ignoretur, à quibus damnu, & in-
 cendiū datum, & factū fuerit, ut habetur in rubro, &
 nigro ipsius statuti, ergo hāc qualitas ignoratiæ pro-
 bari debet. Et si diceretur, qd statutum uideretur uelle
 sufficere, qd dicatur ignorari, per quē, uel quos fuerit
 datū absque eo, qd probetur, ut ibi, teneatur ad æsti-
 mationē robariæ, uel damni, de qua, uel quo dicitur
 ignorari, per quem, uel quos factum, cōmissum, seu
 datum fuerit, & sic statutū simpliciter dicit, dicatur,
 non aut probetur, responderet primo, qd hāc qualita-
 tas, qd dicatur ignorari, non fuit probata, item proba-
 ri debet, qd fuerit datū, uel cōmissum, nec sufficit, qd
 de incendio appareat, quia pōt esse factum culpa, &
 negligentia inhabitantiū, ut prout in dubio præsūmi-
 tur, quando nō apparet, nec probatū fuit, qd commis-
 sum fuerit, ortumq; habuerit ab extra, uel ab intra
 facto alicuius, & differentia est inter ista, ut declarat
 Sali. in l. quæ fortuitis, C. de pign. actio. & facit in ter-
 minis id, qd uoluit Alberi. in l. i. s. occisorū, ff. ad Syl-

- 2 negligentia inhabitantiū, ut prout in dubio præsūmi-
 tur, quando nō apparet, nec probatū fuit, qd commis-
 sum fuerit, ortumq; habuerit ab extra, uel ab intra
 facto alicuius, & differentia est inter ista, ut declarat
 Sali. in l. quæ fortuitis, C. de pign. actio. & facit in ter-
 minis id, qd uoluit Alberi. in l. i. s. occisorū, ff. ad Syl-
- 3 lan. & in 2. parte statutorū, in q. 80. Secūdo dico qd nō
 sufficere, qd dicatur, seu allegetur, qd ignorare, per
 quem, uel quos, nisi et probetur, & legitime, ut in l.
 2. in prin. cum gl. ff. si quadru. paupe. fecit. dica. & facit
 l. i. cum ibi no. ff. si fam. fur. fecit. dica. cum multis
 si. quæ ad propositum, & in terminis dicti statuti alle-
 gat Alex. in cōsi. 114. in 4. uol. qui etiam plura alia
 ponit, quæ requiruntur, & probari debent ad hoc, ut
 dictum statutū locū habeat, quæ in casu nostro non
 fuerunt obseruata, si processū factus benè inspiciat-
 ur. Præterea statutum præsūponit, qd ignoretur, à
 quo, uel per quem, sed in casu nostro nō ignoratur,
 4 per quē, uel per quos, nam qd quo Achilles de Cal-
 cina tēpore incendiū habuit famulos, & familiares,
 quibus custodia, & cura domus, ac aliarum rerū fue-
 rat destinata, & tempore illo, quo domus fuit incen-
 sa, & combusta, ipsi erāt in domo, & in ea magnum
 ignē habuerunt, feceruntq; conuiuū cum pluribus
 amicis, homines uillæ hēnt cotra inhabitātes funda-
 tā intētionē, qd ipsi incendiū fecerint, nisi Achilles,
 seu inhabitātes probauerint, incendiū absque culpa
 sua, uel suoru fuisse factum, nam aliās præsūmitur fa-
 ctum illorū culpa, & factū, quæ præsūptio onus p-
 bandi in aduerlariū transfert, arg. l. siue possideris, &
 l. actor cum ibi no. C. de proba. & not. uoluit Sali. in
 d. l. quæ fortuitis, & in l. creditor, C. de pign. actio. &
 lo. de lm. in l. domos hæreditarias, ff. de lega. 1. Seq-
 tur ergo, qd non sumus in casu statuti, quando peni-
 tus ignoratur per quem, uel quos, qd in casu nostro
 ex iuris præsūptione fundata est intentio cotra in-
 habitantes, qd ipsi fuerint, Ang. in cōsi. 197. inci. in-
 cendium. Statutum itaq; locum habet, ubicūque in
 domo, seu in loco, in quo incendiū fuit factum, &
 & cōmissum, nullus tempore incendiū habitabat, nec
 in domo, seu i loco tūc nullus erat, cui posset impu-
 tari

statuentes uoluerunt illos de uilla teneri, ga-
 deo cū in rubrica dicitur, qd de uilla, seu de castro illud dedit
 de damnis, & ratio rationis est, quia statuentes
 cics damni, & sic
 m. s. inter emptra
 Alex. & alij in alijs
 actura hostij, scribit
 x furum, sed enone
 cepet. l. si fugitiuū
 agit. ubi tractat de
 fur debeat criminari
 ced. & l. i. s. de re
 su nostro furtū
 uitur, qd cōprehen
 qua loquitur stat
 atrocis, & manus
 id, ff. de incē. rui
 ol. uerū. ponam
 obaria dicatur
 furto, & cōprehen
 no iure uoluit, qd
 netur, quia fecit
 em, furtū, & robo
 no habet locum
 q. s. Cum ergo fra
 a, dī comprehen
 iudicaret adhe
 bluit dicere Bal.
 de Bal. in d. anti
 materialia, ut et
 dum quod uoluit
 nibus, & propo
 do. prele. c. uide
 qd furtum appella
 jo. in statuto robo
 conti neri dicitur, ut
 ro. Præterea stat
 baria, sed etiam de
 oppriissimè loquen
 est tex. clarus. In
 id est ex malicio
 tuto cōprehen
 ncibilib, quia tur
 malefici cōtinent
 cij, ff. de act. & ob
 ueluti ex furto
 aratur omnino
 aliqua culpa ipsi
 chre uoluit Capol.
 statutu ita cōsultū
 oc de dāno, & furt
 aratis stari debet
 ultra aliās allegat
 est, qd in casu, hī
 cau. & ubiq; doct
 nū passū de dāno
 cotra quē iuratur.
 doli nō cōmissio
 m, ut dicunt doct
 ner. nauia. cum li
 eu homines callid
 ni tōne doli, & fra
 in litē iurari, & fra
 timatione, & quatu
 ta per lo. de lau. &
 uille in terminis d
 dāni ratione hī
 um, seu furtū est
 illegēti iniquitate
 m dederit, aut fur
 miter

S V M M A E.

de emedatione damnoru datorum, à quibus ignora
 oc de dāno, & furt
 aratis stari debet
 ultra aliās allegat
 est, qd in casu, hī
 cau. & ubiq; doct
 nū passū de dāno
 cotra quē iuratur.
 doli nō cōmissio
 m, ut dicunt doct
 ner. nauia. cum li
 eu homines callid
 ni tōne doli, & fra
 in litē iurari, & fra
 timatione, & quatu
 ta per lo. de lau. &
 uille in terminis d
 dāni ratione hī
 um, seu furtū est
 illegēti iniquitate
 m dederit, aut fur
 miter

EPITOME.

STATUTVM predictū sub rubrica de emedatione
 datoru, à quibus ignoratur, nō habere lo-
 cum, nisi probetur hęc ignorantia à sta-
 tuto, seu furtū est cōmissum, & incendiū
 factū, & incendiū prælumi factū culpa
 alicuius, qui ignem magnum fecerāt, & pro-
 batur.

tari, & sic uerè, & præsumptiuè ignorari dicebatur, per què uel quos, & hæc sunt expressè de mente Sali.
 6 in d. l. quæ fortuitis, in ult. col. Et ꝑ quamuis Alex. in d. l. domos cõtrariū per plura uideatur tenere, & maxime quia inhabitantes nõ in lata, nec in leui, sed in leuissima culpa præsumuntur, ut per gl. s. præterea, Insti. quibus mod. roll. oblig. Pet. de Aneh. in consi. 340. Sali. in l. in iudicio, C. loca. & l. si uẽdita, ff. de peri. & cõmo. rei uend. cõ si. tamen ipse loquitur in casu, in quo quis de leuissima culpa non tenetur, ut est in contractu locationis, l. si ut cerro, §. nunc uideũ, ff. commod. l. contractus, ff. de reg. iur. cum si. cõductor enim de incendio suorũ familiariũ, & suo non tenetur, quãuis culpa sua leuissima factũ dicatur, iuxta l. 3. ff. de of. prefec. uigi. d. l. si uẽdita, & Fel. in c. tua nos de senten. excommunic. quia conductor non tenetur de leuissima culpa, ut dictũ est, non tamen ex hoc sequitur, quin contra inhabitantes dicatur fundata intentio, q̄ ipsi fuerint, qui incendiũ fecerint, ut per Im. & Alex. etiam in d. l. domos. ¶ Nec obstat, ꝑ statutũ illud in §. & saluo, q̄ si commune, conditionaliter requirat, q̄ uilla, seu commune probet ad hoc, ut excusetur, per quem damnũ datũ, uel incendium factum fuerit, & cum loquatur cõditionaliter, requiritur uera, & plena probatio, nõ autem illa, quæ sit præsumptiuè, nam ea non dicitur uera, & p̄pria probatio, ut habetur per doct. in rub. extra de prob. & per Bal. in rub. & l. si. C. eo. ti. & Mod. in c. post cessionem de prob. cum si. & uerba conditionis, seu conditiones debent in forma specifica, & uerè adimpleri, & maxime conditio, si probauerit l. Lucius, l. hac conditio, l. qui hæredi, & l. meuius, ff. de condi. & demon. & non sufficit tunc probatio, quæ fieret per præsumptiones et iuris, & de iure, ut in d. l. lucius cum gl. iuncta l. filium, ff. de his, qui sunt sui, uel alie. iur. & faciunt no. per Bar. in l. ait prator in si. in si. uer. de re iud. Quia respondetur, q̄ uilla factis probat, ex quo de iure habet fundatam intentionem contra inhabitantes, ut supra Nec obstant prædicta, quia dico, q̄ illa cõditio à statuto requisita potuit per æquipollens adimpleri absque eo, quod uerè, & propriè adimpleatur, nam cum sit conditio necessaria à statuto imposita, quod hanc necessitatem probandi saltem cauatiuam imponit, ad hoc, ut uilla releuetur, illa potuit per æquipollens adimpleri, & sic per iuris præsumptionem, quæ p̄bationi æquipollet, immo ea dicitur cuidens probatio, ut in l. li-

et imperator, ibique Bar. & alij, ff. de leg. 1. & not. per doct. in dictis rubricis extra, & C. de prob. & maxime in ijs, in quibus probatio difficilis est, ut sunt ea, quæ de nocte sunt in domo, & ab hominũ conuersatione remota, iuxta ea, quæ notantur doct. communiter maxime Mod. in c. de prob. co de proba. c. afferte, c. literis, & c. tertio loco, Abb. extra de præsumpt. & Alberti in 2. parte de prob. in q. 64. At d. l. lucius, d. l. meuius, & d. l. meuius redi cum alijs supra allegatis loquuntur de conuoluntate, & ab homine apposita ex uoluntate, nõ ratione alicuius necessitatis etiam casualis, ex illis iuribus colligitur: Et hæc distinctio, & ratio fuit Bar. & omnium doctorum in l. galus, quid sit tantum, ff. de lib. & posthu. ¶ Et ꝑ impudum sit Achilli, qui tales ministros adhibendo non solum fuerunt negligentes in faciendis, uel uiuim, & ignem magnum, sed etiam in custodia ignem ad eũ, q̄ dicitur esse in leui culpa, & etiam de culpa commissa nedum in faciendis, sed in omittendo, etiam si omisio contigit ex causa & actu naturali, puta ob dormitionem, etiam rex, qui nobis benè inseruit in l. si seruus, §. si seruus, ff. ad l. Aquil. ubi conductor, qui solentur, & leui culpa teneri solet, ut supra, tenetur sui ministri, qui nõ solum ignem immisissent, sed de eo, qui malè custodiuit, etiã si mala custodia uitium, & actum necessarium, ac naturalium egerit, quia ipsi mala electio ministri est imputanda, ut ibi. Est ergo ibi casus pulcherrimus oportet nostro inseruens, q̄ Achilles adhibendo, & retinendo tales suos ministros in leui culpa esse dicitur obstat, ꝑ q̄, ut supra dictum est, immo in leuissima culpa dici debet per Alex. in d. l. domos, & d. l. domos dita cum alijs supra allegatis, quia illud est uerum, quando inhabitantes non immisissent, hoc est non fecissent in domo ignem, & præsertim magnum, & hoc non constaret, quia tunc præsumitur de leuissima inhabitantium factum, sed si constaret, probatum fuisse, quod familiares, quos gratia retinendi retinebat, ignem præsertim magnum immisissent, & fecissent, tunc culpa leui factum dicitur, & dominus de leui propter malam electionem ministrorum teneretur, ut dictum est, & notatur, & optimè faciunt ea, quæ posuit, in d. l. fortuitis dicens hæc debere benè considerari. Laus Deo.

Consiliorum Clarissimi, Iureconsulti Augustini Beroij

Bononiensis volumen tertium explicit.